

Opplæringsloven § 3-1 første ledd annet punktum - ikke-godkjent utenlandsk utdanning

Utdanningsdirektoratet har svart Fylkesmannen i Sør-Trøndelag om forståelsen av nytt andre punktum i opplæringsloven § 3-1 første ledd.

TOLKNINGSUTTALELSE 04.09.2017

Gjelder

- Opplæringslova - § 3-1. Rett til vidaregåande opplæring for ungdom
- Opplæringslova - § 4A-3. Rett til vidaregåande opplæring for vaksne

Vi viser til deres e-post datert 15.08.2017. Dere har mottatt en henvendelse fra Sør-Trøndelag fylkeskommune som gjelder forståelsen av nytt andre punktum i opplæringsloven § 3-1 første ledd.

Gjeldende rett

Opplæringsloven § 3-1 første ledd lyder:

«Ungdom som har fullført grunnskolen eller tilsvarende opplæring, har etter søknad rett til

tre års heiltids vidaregåande opplæring. Dette gjeld òg dei som har fullført vidaregåande opplæring i eit anna land, men som ikkje får godkjent opplæringa som studiekompetanse eller yrkeskompetanse i Noreg».

Studiekompetanse

For å få godkjent utenlandsk vidaregåande opplæring som **studiekompetanse** i Norge, må søkeren ha

- fullført vidaregåande opplæring i utlandet
- den vidaregåande opplæringen må stå oppført på GSU-listen til NOKUT (GSU-Generell studiekompetanse for utenlandske søkere), se <https://www.nokut.no/databaser-og-fakta/nokuts-landdatabase2/GSU-listen/>
- tilstrekkelige kunnskaper i norsk og engelsk

Dette går fram av Prop.79 L (2016-2017) under punkt 4.5.2 hvor departementet uttaler at «det går fram av Generell studiekompetanse for utanlandske søkjarar, også kalla GSU-lista, kva for utanlandske utdanningar som gir studiekompetanse. I tillegg til å ha gjennomført utdanning som står på lista, må den enkelte dokumentere tilstrekkelege kunnskapar i norsk og engelsk».

Videre vurderer departementet:

«det mest tenleg at fylkeskommunen, på bakgrunn av ein søknad frå ein med utanlandsk vidaregåande opplæring, tek stilling til om vedkommande alt har fullført ei vidaregåande opplæring som blir godkjend i Noreg. Dersom opplæringa står på GSU-lista, og dersom personen òg har tilstrekkelege kunnskapar i norsk og engelsk, har vedkommande godkjend norsk studiekompetanse. Dersom det er tvil om norsk- og engelskkunnskapane, må den enkelte sjølv sørge for å få teke testar som dokumenterer kunnskapane».

Yrkeskompetanse

Når det gjelder å få godkjent utenlandsk vidaregåande opplæring som yrkeskompetanse i Norge, må søkeren ha

- fullført vidaregåande opplæring i utlandet

- den videregående opplæringen må gå fram av godkjenningsordningen på hjemmesiden til NOKUT

Om vurderingen av utenlandsk fagopplæring, uttaler departementet videre at det

«førebels ikkje finst ei tilsvarande liste over kva for opplæringar som er godkjende. NOKUT har fått i oppdrag å etablere ei ordning for godkjenning av utanlandsk fagopplæring. Førebels behandlar NOKUT søknader som gjeld utvalde lærefag frå Tyskland og Polen. Gradvis vil NOKUT utvide ordninga til å gjelde fleire lærefag frå fleire land. Kva for utanlandske lærefag som er godkjende som sidestilte med norsk fagopplæring, vil gå fram av ei liste på heimesida til NOKUT. Lista vil òg gi opplysningar om opplæring frå utlandet som er vurdert av NOKUT, men som ikkje blir rekna som sidestilt på grunn av manglar når det gjeld nivå eller innhald. Denne lista vil vere utgangspunkt for å avgjere om den enkelte har rett til vidaregåande opplæring. For fagopplæring som framleis ikkje er vurdert av NOKUT, vil utgangspunktet vere at opplæringa ikkje er godkjend i Noreg, og at den enkelte då har rett til vidaregåande opplæring i Noreg.»

For øvrig viser vi til NOKUTs oversikt over de lovregulerte yrkene, se <https://www.nokut.no/databaser-og-fakta/yrkesliste/>

Konklusjon

Dersom ett eller flere av disse vilkårene ikke er oppfylt, vil vedkommende ikke ha godkjent opplæring som gir studiekompetanse eller yrkeskompetanse i Norge. Vedkommende vil da ha rett til videregående opplæring etter oppl. § 3-1 eller § 4A-3. Det må ikke foreligge konkret vedtak om ikke-godkjenning fra NOKUT.

Vår referanse: 2017/5869